

JAARVERSLAG HULP & RECHT 2010

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord

Inleiding

1. Bestuur
2. Beoordelings- en Adviescommissie (BAC)
3. Bureau
4. Commissie Deetman
5. Relatie met opdrachtgevers
6. Automatisering
7. Onderzoek melders
8. Vertrouwenspersonen
9. Juridisch adviseurs
10. Communicatie
11. Financieel
12. Kerkelijk strafrecht
13. Studiedagen en bijeenkomsten

Bijlagen

- Aantallen
- Exploitatie-afrekening 2010

VOORWOORD

Na jaren van relatieve rust en onbekendheid, stond Hulp & Recht in 2010 volop in de belangstelling. Een gestage stroom meldingen en klachten groeide in korte tijd uit tot een grote hoeveelheid meldingen, klachten en reacties die niet direct naar tevredenheid konden worden beantwoord. Voor de emoties die gepaard gaan met het onderwerp en die hun weerslag hebben in concrete zaken en in de media, heeft het bestuur van Hulp & Recht begrip. Zeer velen hebben het geheim dat zij met zich meedroegen en waar zij soms hun hele leven mee worstelden eindelijk kunnen vertellen. Aan naasten, aan derden, aan Hulp & Recht, en niet altijd in die volgorde.

Hulp & Recht is zich altijd bewust geweest van de grote verantwoordelijkheid jegens slachtoffers die zich tot de instelling hebben gewend. Medewerkers, vertrouwenspersonen, juridisch adviseurs en leden van de Beoordelings- en Adviescommissie, zetten zich betrokken, zorgvuldig en professioneel in voor hen. Dit is ook de Commissie Deetman niet ontgaan, die in het op 9 december 2010 gepubliceerde rapport waardering uitsprekt voor de mensen die bij en voor Hulp & Recht werken. Deze groep mensen is in 2010 aanmerkelijk uitgebreid, u leest daarover in dit verslag. Het past het bestuur op deze plek om aan hen allen grote dank te betuigen, mede namens de velen die zich tot Hulp & Recht hebben gewend.

Niet alles ging goed en dat betrof met name de organisatie, die overvallen werd door een groot aantal meldingen en die vervolgens mensen en middelen nodig heeft om deze zorgvuldig op te vangen, te registreren en ermee aan de slag te gaan. In dit traject bleek dat de regelingen die aan Hulp & Recht ten grondslag liggen (statuten en procedure), voldoende houvast boden om het werk dat op de instelling af kwam uit te voeren. Er was in de afgelopen jaren enige kennis en ervaring opgedaan en daar kon op voortgebouwd worden.

In dit jaarverslag wordt inhoudelijk niet ingegaan op het thema van seksueel misbruik in de RK Kerk, de aard van de zaken die Hulp & Recht behartigd, achtergrond en mechanismen van seksueel misbruik en mogelijkheden om seksueel misbruik te voorkomen. De reden hiervoor is dat dit onderwerpen zijn waarover de Commissie Deetman in het najaar van 2011 een rapport zal doen verschijnen.

Hulp & Recht staat nog steeds volop in de schijnwerpers. De implementatie van de aanbevelingen van de Commissie Deetman door de heer Ronald Bandell is in gang gezet en met honderden mensen zijn en worden gesprekken gevoerd door vertrouwenspersonen en juridisch adviseurs. Er wordt hard gewerkt aan de doelstellingen van Hulp & Recht. Het bestuur realiseert zich dat dit niet altijd het resultaat heeft waar mensen op hopen, want ook Hulp & Recht kan niet al het leed dat is veroorzaakt goed maken. Zij zal zich echter blijven inspannen om waar mogelijk mee te werken aan erkenning en heling.

Utrecht, 26 april 2011

Drs J.B. Waaijer, voorzitter

INLEIDING

De landelijke R.K. Instelling Hulp & Recht werd opgericht in 1995 door de Nederlandse Bisschoppenconferentie en de Konferentie Nederlandse Religieuzen (KNR). De instelling heeft haar bestaansgrond in de bevinding dat binnen de R.K. Kerk grensoverschrijdend gedrag plaatsvindt door priesters, diakens en pastoraal werkers, leden van religieuze instituten, en anderen die betaald of onbetaald werk verrichten binnen de R.K. Kerk. De kerkelijke overheid acht het zeer wenselijk dat klachten zorgvuldig en objectief worden onderzocht, met inachtneming van de rechten en belangen van klagers en aangeklaagden.

In maart 2010 werd Hulp & Recht in korte tijd geconfronteerd met een groot aantal meldingen (ongeveer 1.500) van seksueel misbruik van minderjarigen. Uiteindelijk zouden er in 2010 bijna 2.000 meldingen bij Hulp & Recht binnen komen. Het betrof in nagenoeg alle gevallen misbruik dat lang geleden heeft plaats gevonden.

Deze aandacht voor seksueel misbruik in de RK Kerk leidde ertoe dat de bisschoppen en het bestuur van de KNR op 9 maart 2010 besloten tot een onafhankelijk onderzoek naar aard en omvang van seksueel misbruik in de RK Kerk in Nederland. Aan de heer drs. W.J. Deetman werd verzocht dit onderzoek te leiden. Opdrachtgevers verzochten daarbij ook de te verlenen zorg aan de slachtoffers van seksueel misbruik te betrekken, alsmede het doen van aanbevelingen voor het nemen van maatregelen ter voorkoming van dat misbruik. Bij de uitvoering van de werkzaamheden heeft de commissie geput uit kennis en ervaring die bij Hulp & Recht aanwezig is.

1. BESTUUR

Op grond van artikel 4.1 van de statuten bestaat het bestuur uit een aantal van minimaal vijf en maximaal zeven personen. Bestuursleden worden overeenkomstig artikel 4.2 van de statuten op grond van een profielschets benoemd door de Bisschoppenconferentie en het bestuur van de KNR. In de bestuursvergadering van 14 juni 2010 stelde het bestuur een profielschets vast. Het bestuur van Hulp & Recht bestond in 2010 uit de volgende personen:

drs. J.B. Waaijer, voorzitter

drs. M.H.A. ter Steeg – van Wayenburg, secretaris

A.J.H. Peek RA, penningmeester

Zr. T. Wijngaard, lid

Pater J.M.Cl. van Duijnhoven ofm, lid (tot 31 oktober 2010)

drs. V.G.P.J.M. Schoenmakers, lid.

Het bestuur vergaderde in 2010 negen keer, te weten op 4 februari, 17 maart, 16 april, 12 mei, 14 juni, 12 augustus, 28 september, 28 oktober en 1 december. Daarnaast woonden bestuursleden diverse bijeenkomsten bij die door Hulp & Recht werden georganiseerd en werden gesprekken gevoerd met diverse interne en externe contacten. Informatie daarover vindt u in dit jaarverslag.

2. BEOORDELINGS- EN ADVIESCOMMISSIE (BAC)

Op grond van artikel 7.2 van de statuten bestaat de BAC uit een aantal van ten hoogste tien leden. In 2010 is dit aantal – in overleg met de opdrachtgevers van Hulp & Recht - door omstandigheden overschreden, voor 2011 wordt een verdere uitbreiding voorzien. Leden van de BAC worden op voordracht van het bestuur door de Bisschoppenconferentie en het bestuur van de KNR benoemd. De Beoordelings- en Adviescommissie (BAC) bestond in 2010 uit de volgende personen:

Mevrouw mr. M.-A. Tan-de Sonnaville (voorzitter)

De heer mr. M.P.P.M. Merx

De heer W.A.M.C. Mol

De heer mr. R.J.M. Smit (plv. voorzitter)

Mevrouw W.M. Veltman-Breddels

De heer mr. P.R.M. van der Ven pr.

In 2010 werden benoemd:

De heer drs A.A.M. Oostveen

Mevrouw mr. C.C. de Rijke-Maas (plv. voorzitter)

Zr. J.G.M. Verwijs, O. Praem.

De heer Prof. dr. H.B.M. van de Wiel,

De heer Prof. Dr. W.H.G. Wolters

Als griffiers traden op:

Mevrouw M. Braspenning-Groeneveld

Mevrouw mr. A.M.T. Denekamp-Mulder

Mevrouw mr. S.R.M.I. Roos-Bollen

De BAC vergaderde in 2010 driemaal, te weten op 3 juni, 18 oktober en 4 november. Daarnaast waren leden van de BAC aanwezig bij diverse bijeenkomsten die door Hulp & Recht werden georganiseerd.

De BAC kwam in 2010 op zeven dagen bijeen voor hoorzittingen en handelde op twee daarvan een aantal klachten uit 2009 af. Het zorgvuldig voorbereiden van klachten voor een zitting neemt veel tijd in beslag, hetgeen het tempo van de afhandeling van klachten in sterke mate bepaalt. Voor aantallen zie verder de bijlage bij het jaarverslag.

3. BUREAU

Op 1 januari 2010 was op het bureau een beleidsmedewerker werkzaam in een dienstverband van 12 uur per week. Vanaf eind februari kwamen in korte tijd honderden meldingen bij Hulp & Recht binnen. Op 17 maart 2010 besprak het bestuur in een ingelaste vergadering de situatie en besloot tot het inzetten van extra mensen voor het beantwoorden van de telefoon en het opvangen van de

werkzaamheden. Op 16 april 2010 besloot het bestuur tot het aantrekken van een chef de bureau die de leiding zou krijgen over wat de komende 1 à 2 jaar te doen staat. Eerste opdracht voor de aan te trekken persoon was het opstellen van een inventarisatie van werkzaamheden en het bepalen van volume en karakter van aan te zoeken krachten.

In mei 2010 werd mevrouw mr. P.M.M. Stassen, werkzaam bij het Adviesbureau RK Kerk (ARKK), gedetacheerd als hoofd a.i. van Hulp & Recht. In de bestuursvergadering van 12 mei 2010 presenteerde zij een Plan van Aanpak met betrekking tot de noodzakelijke werkzaamheden, betreffende:

- de zorgvuldige digitale registratie van alle reacties;
- de omgang met reacties;
- bestuursamenstelling;
- personeel en organisatie;
- aansturing van het bureau;
- faciliteiten (huisvesting, apparatuur etc.);
- publiciteit (woordvoering, website);
- afhandeling van klachten (BAC);
- financiën (additionele begroting).

De uitwerking van de hier genoemde elementen komen in dit jaarverslag aan de orde in de volgende hoofdstukken.

Met ingang van 1 juli 2010 werd het dienstverband tussen mevrouw Stassen en ARKK beëindigd. In deze gewijzigde omstandigheden werd mevrouw Stassen rechtstreeks door het bestuur gecontracteerd ter continuering van de werkzaamheden. In de bestuursvergadering van 1 december 2010 gaf mevrouw Stassen aan dat zij haar werkzaamheden in het voorjaar van 2011 wilde beëindigen, zodat het bureau naar een meer permanente situatie kon overgaan.

De personeelsbezetting van het bureau is in 2010 sterk afhankelijk gemaakt van de concrete werkzaamheden en van actuele ontwikkelingen. Een stabiele opbouw van het bureau werd bemoeilijkt door grote onzekerheid omtrent de conclusies van de Cie Deetman inzake Hulp & Recht, die aanvankelijk in september werden verwacht, en uiteindelijk op 9 december 2010 werden gepresenteerd. Dit alles leidde tot flexibele inzet van mensen. Aan deze situatie kon pas een einde gemaakt worden in 2011.

4. Commissie Deetman

Het bestuur besprak in de vergadering van 12 mei 2010 het onderzoeksvoorstel van de Commissie Deetman. Naar aanleiding van een verzoek van de commissie besloot het bestuur in de vergadering van 14 juni 2010 om hangende het onderzoek geen beslissingen te nemen die het werk van de commissie zouden kunnen doorkruisen. Met betrekking tot het verzoek van de heer Deetman om inzage in de gegevens van Hulp & Recht concludeerde het bestuur dat dit uit oogpunt van wetenschappelijk onderzoek (vergelijking met andere sectoren) en van *casestudies* (hoe heeft het zo ver kunnen komen?) een te honoreren verzoek was. Tegelijkertijd gold dat aan degenen die zich bij Hulp & Recht hebben gemeld vertrouwelijkheid was gegarandeerd, zodat de gegevens per melder niet zonder toestemming overgedragen zouden kunnen worden.

Het bestuur besloot om aan het verzoek van de Commissie Deetman om inzage in de gegevens van Hulp & Recht te geven mee te werken, met inachtneming van regels van privacy en de aan melders en klagers gedane toezeggingen. Dit laatste hield in dat in een gezamenlijke actie van de Commissie Deetman en Hulp & Recht aan alle personen die zich bij Hulp & Recht hadden gemeld de vraag werd voorgelegd of zij akkoord gingen met het doorzenden van hun gegevens aan de Commissie Deetman. Dit resulteerde in het verzenden van ruim 1.000 e-mails en 135 brieven. Van de (inmiddels) bijna 2.000 meldingen bij Hulp & Recht hebben ruim 1250 mensen aangegeven dat zij hun gegevens door wilden laten sturen aan de Commissie Deetman. De gegevens zijn uiteindelijk digitaal overgedragen. Zie hiervoor het hoofdstuk 6.

Op 9 december 2010 vond de persconferentie plaats waarbij de heer Deetman de bevindingen ten aanzien van Hulp & Recht bekend maakte. Het rapport dienaangaande dat werd gepresenteerd bevat feiten, conclusies en aanbevelingen. Het bestuur kon zich in grote lijnen in het rapport vinden. Het mediaoptreden en de dynamiek die dat met zich meebrengt leidde tot verdergaande conclusies dan die in het rapport stonden. De bestuursleden besloten om ruimte te geven aan de gewenste reorganisatie van Hulp & Recht en bijgevolg hun functies ter beschikking te stellen. Opdrachtgevers dankten het bestuur voor dit constructieve gebaar en verzochten het bestuur om aan te blijven totdat de reorganisatie van Hulp & Recht (beoogde datum: 1 juli 2011) een feit zou zijn.

5. RELATIE MET OPDRACHTGEVERS

De *hausse* aan meldingen overviel niet alleen Hulp & Recht, ook de opdrachtgevers van de instelling werden geconfronteerd met feiten. Medio april werd voor afstemming van zaken met betrekking tot seksueel misbruik van minderjarigen op Kerkprovinciaal niveau een stuurgroep geformeerd. Namens Hulp & Recht neemt mevrouw Ter Steeg-van Wayenburg aan dit overleg deel.

Met opdrachtgevers werd in 2010 overleg gevoerd over de benoeming van leden van de BAC en financiële zaken. Op verzoek van 164 melders bij Hulp & Recht werd bovendien om aandacht gevraagd voor de meldingen van geestelijke en lichamelijke mishandeling, die geen deel uitmaken van de opdracht aan deze instelling. De bisschoppen besloten om het vraagstuk van geestelijke en lichamelijke mishandeling voor te leggen aan de Commissie Deetman.

Op niveau van concrete dossiers vindt regelmatig overleg plaats met bisschoppen en oversten en hun vertegenwoordigers. Dit overleg houdt met name een goede en zorgvuldige afhandeling van klachten in, het waarborgen van verschillende belangen en rechten en het in voorkomende gevallen faciliteren van een goede gang van zaken met betrekking tot vragen van melders, klagers en aangeklaagde.

6. AUTOMATISERING

In overleg met het Interdiocesaan Platform voor Ledenregistratie en Automatisering (IPAL) werden voor Hulp & Recht twee programma's gebouwd. Het ene programma is de 'Registratie meldingen', in welk programma de gegevens van bijna 2.000 meldingen zijn ondergebracht, met per melding de relevante bijlagen. Het tweede programma is het programma 'Klachtenregistratie', welk programma de procedure voor het afhandelen van klachten faciliteert.

Alle gegevens die Hulp & Recht met name in de periode eind februari-maart 2010 binnen kreeg zijn in de zomerperiode 2010 gedurende 8 weken door tijdelijk ingehuurd krachten in het programma 'Registratie meldingen' gezet.

In verband met overdracht van de gegevens aan de Commissie Deetman, zie hoofdstuk 4 van dit verslag, vond overleg plaats met de Commissie over de wijze waarop dit technisch kon worden gerealiseerd. Uiteindelijk kon dit alleen indien het technische programma dat voor Hulp & Recht was gebouwd tevens gebruikt zou worden door de Commissie Deetman. Na het eerste doorzetten van de gegevens van degenen die daar toestemming voor hebben gegeven worden eenmaal per maand deze gegevens geactualiseerd door overdracht vanuit Hulp & Recht aan de Commissie Deetman.

7. ONDERZOEK MELDERS

Gedateerd 7 april 2010 zond het bestuur van Hulp & Recht aan allen die zich hadden gemeld een brief met daarin een uiteenzetting van de mogelijkheden voor behartiging van hun melding. Deze mogelijkheden betroffen: het doorgeven van meldingen aan de Commissie Deetman en/of het indienen van een klacht bij Hulp & Recht en/of het aangaan van een gesprek met het betreffende bisdom, de orde of congregatie. De genoemde mogelijkheden werden uiteengezet in de brief, die aan velen ook per mail werd verzonden.

In de bestuursvergadering van 12 mei 2010 constateerde het bestuur dat deze brief in totaal slechts 250 reacties had opgeleverd. Het bestuur meende dat onderzocht moest worden wat de beweegredenen zijn voor mensen om zich verder niet meer te melden, omdat het bestuur zich verantwoordelijk voelde voor een goede afhandeling van alle meldingen.

In de bestuursvergadering van 12 augustus 2010 werd een onderzoeksvoorstel ter zake door het bestuur geaccordeerd. Het onderzoeksvoorstel hield een telefonische enquête onder 100 melders in. Het betrof een steekproef die geen wetenschappelijke pretenties had, met als doel inzicht te krijgen in de beweegredenen van melders. Het onderzoek werd in de periode september en oktober 2010 uitgevoerd door mevrouw Marie José Jager, student psychologie aan de Universiteit van Amsterdam.

Uit het onderzoek bleek dat de meeste slachtoffers van seksueel misbruik gepleegd in de RK Kerk ervoor gekozen hebben het misbruik wel bij Hulp & Recht te melden maar geen klacht in te dienen. Redenen die hiervoor gegeven werden waren dat de plegers vaak al overleden zijn, of dat men zelf vond dat de zaak gevoelsmatig te lang geleden was om nu nog een klacht in te dienen. Het verschil tussen een melding en een klacht bleek bij velen niet duidelijk, een aantal mensen twijfelde over het nut van het indienen van een klacht, anderen zagen op tegen de emotionele belasting. Een substantiële groep mensen (32 van de 100 mensen in de steekproef) besloot alsnog een klacht in te dienen.

De grootste groep slachtoffers van seksueel misbruik gaf aan geen behoefte te hebben aan begeleiding vanuit Hulp & Recht bij het zoeken van hulp. Iets minder dan de helft van de slachtoffers wilde hierin wel graag ondersteuning. Dit hing vooral samen met twijfel over het alsnog indienen van een klacht. Mensen die twijfelden over het indienen van een klacht wilden hier graag eerst met een vertrouwenspersoon over spreken. Meer dan vijfenzeventig procent van de slachtoffers gaf aan tevreden te zijn over Hulp & Recht. Zij die dat niet waren klaagden over trage of uitblijvende reacties op hun meldingen en klachten. Mensen vonden het vervelend dat zij zelf actie moesten ondernemen en ervoeren brieven en mails vaak als onpersoonlijk.

Naar aanleiding van de onderzoeksresultaten besloot het bestuur in de vergadering van 1 december 2010 dat aan allen die zich bij Hulp & Recht hebben gemeld en die geen klacht hebben ingediend, terwijl zij dat op zich wel zouden kunnen doen, een gepersonaliseerde brief of e-mail uit diende te gaan met de vraag of men prijs stelt op hulp, een klacht in wil dienen of anderszins een vraag aan Hulp & Recht heeft. In maart 2011 is aan 680 mensen een brief gezonden, met antwoordkaart en envelop, en aan 200 mensen een e-mail, met digitaal antwoordformulier.

8. VERTROUWENSPERSONEN

De grote hoeveelheid meldingen in de periode eind februari/maart 2010 en het vervolg daarop, leidde ertoe dat Hulp & Recht extra mensen inzette om mensen te woord te staan. Vertrouwenspersonen zijn daarbij ingezet op een andere manier dan strikt genomen in de procedure was voorzien. Dit heeft geleid tot het opstellen van een nieuw Kader voor vertrouwenspersonen. Dit nieuwe kader is op 28 september 2010 besproken in het bestuur en vastgesteld ten behoeve van een bijeenkomst met vertrouwenspersonen op 6 november 2010. Daarna is het Kader definitief vastgesteld.

Vertrouwenspersonen 'nieuwe stijl' hebben als taak om gedurende een beperkte periode hulpverlenende gesprekken te voeren met mensen die zich bij Hulp & Recht hebben gemeld en die misbruik willen melden – van hen zelf of van iemand die hen na staat. Het kan hierbij gaan om drie verschillende soorten hulpvragen:

1. Sommige mensen willen alleen hun verhaal kwijt en hebben een luisterend oor nodig.
2. Anderen zoeken daarnaast hulp bij de verwerking van het misbruik dat hen is aangedaan.
3. Een derde mogelijkheid is dat mensen overwegen een klacht in te dienen en eerst voor zichzelf willen verhelderen of ze die weg willen inslaan, zonder meteen een juridisch adviseur te raadplegen. Eventueel kan ook steun worden geboden tijdens de procedure.

Om de genoemde gesprekken goed te kunnen voeren, dienen vertrouwenspersonen aan de volgende criteria te voldoen: vertrouwenspersonen zijn vertrouwd met de dynamiek die speelt rondom het thema van seksueel misbruik en de mogelijkheden van specialistische hulpverlening; zij hebben een evenwicht bereikt in de beleving van hun eigen affectiviteit en seksualiteit; vertrouwenspersonen zijn bereid om deel te nemen aan bijscholing en intervisie en zij zijn goed op de hoogte van de klachtenprocedure.

Er wordt onderscheid gemaakt tussen vertrouwenspersonen die vanuit een expliciete kerkelijke (professionele) betrokkenheid dit werk doen en degenen bij wie dat niet het geval is.

Vertrouwenspersonen hebben een ondersteunende en begeleidende rol, zij verlenen zelf geen hulp. Uit het oogpunt van professionaliteit dient er gewaakt te worden voor trajecten waarbij feitelijk sprake wordt van hulpverlening. Het aantal gesprekken is daarom in principe gelimiteerd tot 3 tot 6. Voor complexe hulpvragen geldt maatwerk. Deze vragen worden voorgelegd aan prof. dr. W.H.G. Wolters, klinisch psycholoog en gedragstherapeut, die per situatie en in overleg met de vertrouwenspersoon bekijkt hoe hulp het beste kan worden verleend in de concrete omstandigheden.

Vertrouwenspersonen worden benoemd door het bestuur van Hulp & Recht. In verband met hun benoeming hebben zij een CV ingediend en is getoetst of men voldoet aan de hiervoor genoemde criteria. Eind 2010/begin 2011 waren 17 personen werkzaam als vertrouwenspersoon voor Hulp & Recht. Zij verrichten hun werkzaamheden in principe telefonisch, tenzij de melder of klager een persoonlijk onderhoud op prijs stelt.

9. JURIDISCH ADVISEURS

Op grond van de procedure wordt aan degenen die een klacht in willen dienen een juridisch adviseur toegewezen. De juridisch adviseur helpt de klager bij het opstellen van een klaagschrift en staat hem of haar zo nodig en gewenst bij in de procedure. De juridisch adviseurs worden benoemd door het bestuur en hun werkzaamheden worden door Hulp & Recht betaald.

De toename van het aantal klachten heeft geleid tot het uitbreiden van de capaciteit. Eind 2010 waren via Hulp & Recht 13 juridisch adviseurs werkzaam. Klagers kunnen ook kiezen voor een eigen juridisch adviseur, die dan voor eigen rekening komt.

Juridisch adviseurs verrichten hun werkzaamheden onafhankelijk van Hulp & Recht en stellen het belang van hun cliënt, de klager voorop. Zij dienen zich te houden aan de regels die gelden voor advocaten, waardoor hun professionaliteit en zelfstandigheid is gewaarborgd. Hulp & Recht oefent geen inhoudelijk toezicht uit op de werkzaamheden van juridisch adviseurs, de instelling faciliteert waar mogelijk de procedure en de daarbij behorende activiteiten van de juridisch adviseurs.

10. COMMUNICATIE

Een van de kritiekpunten betrof de communicatie, of het gebrek daaraan, vanuit Hulp & Recht over de gegevens die Hulp & Recht beheert, de concrete werkzaamheden en de adviezen van de BAC. De vraag om meer openheid heeft als tegenhanger het gerechtvaardigde belang van slachtoffers en aangeklaagde personen op privacy. In de procedure die sinds 1 januari 2008 bij Hulp & Recht geldt is in een grote mate van vertrouwelijkheid voorzien. In de praktijk blijkt dit een zeer belangrijk aspect dat velen heeft gemotiveerd om hun vertrouwen in Hulp & Recht te stellen. Dit vertrouwen heeft het bestuur steeds gerespecteerd. Communicatie en media-aandacht hebben ook een schaduwzijde. Veel mensen die zich tot Hulp & Recht hebben gewend geven aan dat zij juist lijden onder de media-aandacht en alle publiciteit in het algemeen en over concrete gevallen. Daarnaast leiden uitingen in de media soms ook tot verwachtingen die in de praktijk niet waar gemaakt kunnen worden. Hulp & Recht heeft in dit verband veel vragen beantwoord en mensen doorverwezen naar de juiste instanties.

Het voorgaande neemt niet weg dat de wijze waarop Hulp & Recht zelf communiceerde voor verbetering vatbaar was, en om die reden heeft het bestuur in de vergadering van 14 juni 2010 besloten tot de inrichting van een geheel vernieuwde website. Deze is medio september 2010 *online* gegaan en bevat behalve informatie ook regelmatig nieuws, een rubriek met veel gestelde vragen en een mogelijkheid om via de website vragen te stellen. De nieuwe website wordt positief gewaardeerd.

Gelet op het feit dat de Commissie Deetman aspecten van seksueel misbruik van minderjarigen in de RK Kerk onderzoekt en daarover in het najaar van 2011 met een inhoudelijke rapportage komt, stelt Hulp & Recht zich in publicaties terughoudend op waar het inhoudelijk aspecten van seksueel misbruik betreft.

Andere aspecten van communicatie (publiceren van BAC-uitspraken, bijeenbrengen van slachtoffer- of lotgenotengroepen e.d.) heeft het bestuur met het oog op de geldende procedure en in afwachting van de implementatie van bevindingen van de Commissie Deetman in 2010 nog niet nader uitgewerkt.

11. FINANCIËEL

De begroting van Hulp & Recht voor het jaar 2010 bedroeg € 511.350 . Voor een samenvatting van de exploitatie-afrekening 2010 zie bijlage 2 bij het jaarverslag.

12. KERKELIJK STRAFRECHT

Op grond van artikel 3 van de Procedure kan een bisschop of overste aan de BAC verzoeken om een vooronderzoek te doen in het kader van de afweging of een kerkelijke strafrechtprocedure moet worden ingeleid. In 2010 ontving Hulp & Recht twee verzoeken die hierop betrekking hadden. Een daarvan heeft niet tot een nader onderzoek geleid.

Het bestuur vroeg aan prof. dr. R.G.W. Huysmans een advies over de wijze waarop een vooronderzoek dient te worden uitgevoerd. Op basis van dit advies is het onderzoek gestart.

Bij de invoering van de nieuwe procedure (najaar 2007) heeft Hulp & Recht met betrekking tot de instelling van een kerkelijke strafrechtbank aan de bisschoppen en het bestuur van de KNR voorgesteld om over te gaan tot het inrichten van één kerkelijke strafrechtbank voor de gehele Kerkprovincie. In oktober 2008 heeft het bestuur van Hulp & Recht de bisschoppen en het bestuur van de KNR hieraan herinnerd. In november 2009 hebben de bisschoppen aan de Commissie Canonieke Vraagstukken een vraag om advies ter zake voorgelegd. In 2010 is deze commissie tot een advies aan de bisschoppen gekomen, inhoudende regels voor het inrichten van een speciale strafrechtbank. Hiervoor dient verlof aangevraagd te worden in Rome.

13. STUDIEDAGEN en BIJEENKOMSTEN

Op 16 april 2010 organiseerde Hulp & Recht voor kerkelijke overheden, personeelsfunctionarissen, en perscheffs, rectoren, spirituaals en vertegenwoordigers van diocesane en theologische opleidingen, alsmede medewerkers van officialaten een studiedag met als thema: 'De eigen seksuele socialisatie: struikelblok of stapsteen?', waarover drs. Jan Bodisco Massink een inleiding hield. Hij onderzocht onder meer de vraag of er met betrekking tot dit thema raakvlakken zijn met parochiepastoraat en categoriaal pastoraat. Aan de studiedag namen ongeveer 50 personen deel.

Op 10 juni 2010 vond een bijeenkomst plaats voor bestuursleden, leden van de BAC, medewerkers, vertrouwenspersonen en juridisch adviseurs. Het doel van deze bijeenkomst was het verschaffen van informatie over de stand van zaken bij Hulp en Recht en in de RK Kerk in Nederland en de verwachte werkzaamheden op de korte en de middellange termijn. Bovendien wilde het bureau van betrokkenen informatie over de feitelijke gang van zaken, wat er verbeterd kon en moest worden en waarop Hulp en Recht moest letten. De bijeenkomst werd bijgewoond door 20 personen en geleid door mevrouw dr. Anke Bisschops.

BIJLAGE 1

AANTALLEN 2010

Meldingen, klachten en reacties	1.856
---------------------------------	-------

Misbruik vond plaats:

- In instelling bisdommen	283
- In instelling orde of congregatie	1.573

Daarvan:

- Meldingen slachtoffer zelf:	1.266
- Meldingen getuige ¹ :	224
- Klachten	341
- Reacties:	25

Het betrof:

- Lichamelijke mishandeling:	64
- Geestelijke mishandeling:	98
- Seksueel misbruik	1.694

Gegevens met toestemming naar Cie Deetman:	1.250
--	-------

Klachten 2010 (341) afgehandeld:

- Gegronde	13
- Ongegronde	20
- Niet ontvankelijk	1
- Geannuleerd	18
- Aangehouden ²	8

¹ Kan zijn directe getuige (was ter plekke) of indirecte getuige (familielid).

² Door BAC of door klager.

BIJLAGE 2**Exploitatie-afrekening 2010**

	<u>werkelijk 2010</u>	<u>werkelijk 2009</u>
	€	€
KOSTEN		
Personele kosten bureau-organisatie		
salariskosten	254.423	24.951
reiskosten	4.220	1.292
vergoeding ondersteuning		450
overige personeelskosten	<u>1.642</u>	<u>168</u>
	260.285	26.861
Kosten uitvoering procedure en hulp		
juridische adviseurs	174.756	2.266
BAC	27.110	6.568
vertrouwenspersonen	6.264	
meldingen	<u>14.493</u>	
	222.623	8.834
Huisvestingskosten		
huur kantoor	8.084	5.229
Overige kosten		
telefoonkosten	7.357	2.830
bestuurskosten	2.340	1.553
automatiseringskosten	42.700	1.083
diversen	<u>23.891</u>	<u>680</u>
	<u>76.288</u>	<u>6.146</u>
	<u>567.280</u>	<u>47.070</u>
ONTVANGEN BIJDAGEN		
Konferentie Nederlandse Religieuzen	283.640	23.535
Nederlandse Bisdommen	<u>283.640</u>	<u>23.535</u>
	<u>567.280</u>	<u>47.070</u>